Maa- ja metsätalousministeriö, luonnonvaraosasto, erätalousyksikkö

Ylitarkastaja Janne Pitkänen

HE 134/2016 vp eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2017 ja sen puitteissa riistatalous

Muistio valtiovarainvaliokunnan maatalousjaoston kuulemiseen 26.10.2016

2017 TAE:ssa riistatalouden määrärahat ovat osa Luonnonvaratalous-lukua (luku 30.40)

30.40.42. Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)

- Momentille esitetään 7 900 000 euroa.
- Määrärahalla korvataan vuoden 2016 petovahingot ja vuonna 2017 toteutettavat vahinkojen estämistoimenpiteet.
- Määrärahan tarpeeksi arvioidaan 10,5 milj. euroa, josta korvattavien petovahinkojen osuus on noin 10,0 milj. euroa ja vahinkojen ehkäisemistoimenpiteiden osuus noin 0,5 milj. euroa.
- Käytettävissä on n. 4,1 miljoonaa euroa vuodelta 2016 siirtyvää määrärahaa, jolloin vahingot voidaan korvata täysimääräisesti varsinaisen talousarvion määrärahalla.
- Siirtyvä erä aiheutuu momentin budjetoinnin muutoksesta vuonna 2016: talousarvion määrärahasta korvataan edellisvuoden vahingot.
- vuoden 2016 vahingot nousevat merkittävästi edellisvuodesta, johtuen lakisääteisestä poronlihan hinnan 5 -vuotistarkistuksesta (RVahL 13§) ja vahinkojen lisääntymisestä
- poronlihan hinnantarkistuksen myötä maksettavat korvaukset nousevat noin 33 %
- Vuonna 2015 löydettiin n. 4000 poroa, vuonna 2016 arvioidaan löytyvän n. 4600-4700 poroa (19.10.2016 löytynyt 3937 poroa)

30.40.41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

- Momentille esitetään 3 400 000 euron määrärahaa.
- Vuoden 2016 talousarvioon verrattuna määräraha pysyy samana
- Maksut käytetään hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen ehkäisemisestä ja korvaamisesta aiheutuviin menoihin sekä riistavahinkorekisteristä ja muista hirvieläinten metsästyksen hallinnointiin liittyvistä tietojärjestelmistä (mm. omariista) aiheutuviin menoihin. Lisäksi varoja voidaan käyttää

hirvieläinkantojen seurannasta, tutkimuksesta ja hoidosta aiheutuviin menoihin sekä muihin vastaaviin menoihin.
- Vastaavat tulot kertyvät momentille 12.30.42 hirvieläinten pyyntilupamaksuina.
- Hirvieläinten aiheuttamat vahingot 2015 laskivat hieman edellisvuodesta ja olivat yhteensä 643 000 euroa jakautuen siten, että metsävahingot olivat 463 000 euroa ja maatalousvahingot 180 000 euroa
- riistavahinkoasetus tullaan tarkistamaan RVahL:n 14 §:n mukaisesti 2016 lopussa ja samalla otetaan käyttöön metsävahinkojen summa-arvomenetelmän uusimmat aputaulukot (2013)
- taimikoiden arvot nousseet 2013 taulukoissa vuoden 2007 taulukoihin verrattuna, joten vaikutus n. +29% korvaukseen samalla vahinkomäärällä.

30.40.50. Riistatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

- Momentille esitetään 10 130 000 euron määrärahaa.
- Määrä on sama kuin vuoden 2016 talousarviossa
- Arvioitu metsästäjämäärä vuodelle 2017 on 307 000.
- Riistanhoitomaksun suuruus on 33 euroa. Riistanhoitomaksu on valtion metsästäjiltä keräämä veroluontoinen maksu, jonka valtio ohjaa laissa riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta säädetyllä tavalla riistahallinnon ylläpitämiseen ja riistatalouden edistämiseen. Riistanhoitomaksun on velvollinen maksamaan jokainen, joka harjoittaa metsästystä tai toimii metsästyslain 28 §:ssä tarkoitettuna metsästyksen johtajana. Henkilö, joka toimii metsästäjän apuna koiran ohjaajana tai hirvieläimen metsästyksessä ajomiehenä taikka vastaavalla tavalla avustaa metsästyksessä, ei ole velvollinen suorittamaan riistanhoitomaksua.
- Riistanhoitomaksukertymä osoitetaan valtion tuloarvion momentilla 12.30.45.
- Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa yleisavustuksena varat Suomen riistakeskuksen, riistanhoitoyhdistysten ja metsästysmuseon toimintaan.
- Tämän lisäksi riistanhoitomaksuvaroja myönnetään riistakonsernin strategian toiminnallistamiseen ja riistataloutta edistäviin hankkeisiin (esim. suurpetojen erillislaskentoihin ja yhteisten tietojärjestelmien kehittämiseen). Tältä osin avustuksen saajia ovat olleet Suomen riistakeskuksen lisäksi mm. Luonnonvarakeskus, Metsähallitus, Suomen metsästäjäliitto, Luonnon- ja riistanhoitosäätiö.